

กวค. 320
วันที่ 8 พ.ย. ๖๗
เวลา 16.45

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๓/๓๒๒

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานผลการเจรจาการบินระหว่างไทย - จอร์แดน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาและคำแปลบันทึกการหารือ ลงนามเมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๖
๒. สำเนามติคณะกรรมการผู้แทนรัฐบาลเพื่อพิจารณาทำความเข้าใจการขนส่งทางอากาศกับรัฐบาลต่างประเทศเป็นประจำ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๐๗๐๓/๓๐๙ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๗
๔. พิธีสารระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดนและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย ว่าด้วยการปรับปรุงความตกลงระหว่างราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดนและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย สำหรับบริการเดินอากาศระหว่างอาณาเขตของคูภาคีและฟันไป ลงนามเมื่อ ๑ สิงหาคม ปี ค.ศ. ๑๙๙๕ ฉบับภาษาอังกฤษและภาษาไทย
๕. ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูตของไทย พร้อมกับคำแปล

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง รายงานผลการเจรจาการบินระหว่างไทย - จอร์แดน เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พุทธศักราช ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ด้วยคณะผู้แทนจอร์แดนและไทยได้หารืออย่างไม่เป็นทางการในการประชุมเจรจาการบิน ICAO Air Services Negotiation Event ปี ๒๕๖๒ (ICAN 2019) ครั้งที่ ๑๒ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๒ ณ เมืองอะกาบา ราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดน โดยฝ่ายจอร์แดน เสนอให้ปรับปรุงข้อบทภายใต้ความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างไทย - จอร์แดน ได้แก่ ข้อบทความปลอดภัยการบิน (Aviation Safety) ข้อบทการรักษาความปลอดภัยการบิน (Aviation Security) และต่อมาทั้งสองฝ่ายได้หารือกันอีกครั้งอย่างเป็นทางการ และได้จัดทำบันทึกการหารือระหว่างกัน เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๖ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๑.๒ คณะกรรมการผู้แทนรัฐบาลเพื่อพิจารณาทำความเข้าใจการขนส่งทางอากาศกับรัฐบาลต่างประเทศเป็นประจำ ในคราวการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ได้มีมติรับทราบผลการเจรจาในข้อ ๑.๑ แล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ผลการเจรจาการบินระหว่างไทย - จอร์แดน ได้มีการจัดทำเป็นบันทึกการหารือและร่างพิธีสารระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดนและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย ว่าด้วยการปรับปรุงความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดนและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยสำหรับบริการเดินอากาศระหว่างอาณาเขตของคูภาคีและฟันไป ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศต้องดำเนินการให้มีการลงนามในร่างพิธีสารฯ และดำเนินการแลกเปลี่ยนหนังสือทางการทูตยืนยันการมีผลใช้บังคับของพิธีสารฯ ต่อไป ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรี ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

/สาระสำคัญ ...

๓. สารสำคัญและข้อเท็จจริง

คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายได้หารือและตกลงร่วมกันในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๓.๑ การปรับปรุงความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศ

ทั้งสองฝ่ายได้หารือกันเพื่อปรับปรุงข้อบทในความตกลงฯ ซึ่งต่อเนื่องจากการหารือในการประชุมเจรจาการบิน ICAO Air Services Negotiation Event ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน และรองรับต่อกระบวนการภายในของทั้งสองประเทศ ใน ๓ ข้อบท ได้แก่ ข้อบทความปลอดภัยการบิน ข้อบทการรักษาความปลอดภัยการบิน และข้อบทพิกัดอัตราค่าขนส่ง โดยมีรายละเอียดดังนี้

โดยสามารถสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) ความปลอดภัยการบิน

ภาคีแต่ละฝ่ายสามารถดำเนินการตรวจสอบอากาศยาน ณ ลานจอด (ramp inspection) ทั้งบนอากาศยานและรอบอากาศยาน เพื่อตรวจสอบทั้งความถูกต้องของเอกสารอากาศยาน และของลูกเรือ และสภาพที่เห็นได้ของอากาศยาน และอุปกรณ์ของอากาศยาน และสามารถหารือร่วมกันในกรณีที่ต้องพบข้อบกพร่องด้านความปลอดภัยการบิน รวมถึงกำหนดสิทธิในการระงับหรือเปลี่ยนแปลงการอนุญาตดำเนินการของสายการบินของภาคีฝ่ายหนึ่งในกรณีที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไข ซึ่งข้อกำหนดด้านความปลอดภัยเหล่านี้เป็นไปตามร่างมาตรฐานขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ

๒) การรักษาความปลอดภัยการบิน

ทั้งสองฝ่ายตกลงมาตรการการปฏิบัติต่อเหตุการณ์การยึดเครื่องบินพลเรือนโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือการกระทำที่ผิดกฎหมายอื่น ๆ ของภาคี และการส่งข้อมูลผู้โดยสารผ่านระบบสารสนเทศ Advanced Passenger Information (API) และ Passenger Name Record (PNR) มาตรการพิเศษที่มีการร้องขอโดยรัฐภาคีเพื่อตอบสนองต่อภัยคุกคามบางประการโดยเฉพาะเจาะจง โดยแต่ละภาคีจะต้องให้การสนับสนุนในกรณีจำเป็นและพิจารณามาตรการที่เป็นทางเลือกอื่นที่เทียบเท่ากับมาตรการที่มีการร้องขอ

๓) พิกัดอัตราค่าขนส่ง

ทั้งสองฝ่ายตกลงปรับปรุงหลักการในข้อบทพิกัดอัตราค่าขนส่ง โดยให้สายการบินทั้งสองฝ่ายสามารถกำหนดพิกัดอัตราค่าขนส่งได้เองตามความเหมาะสม เพื่อให้เกิดการแข่งขันด้านราคา ซึ่งจะเป็นไปตามกลไกตลาด ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่การเดินอากาศสามารถแทรกแซงเพื่อยับยั้งการกำหนดอัตราค่าขนส่งที่อาจทำลายหรือกีดกันคู่แข่งชั้นให้ออกจากเส้นทางบิน เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคจากการตั้งราคาที่สูงเกินควร และเพื่อปกป้องสายการบินของตนจากการตั้งราคาที่ต่ำเกินจริงของสายการบินคู่แข่งที่ได้รับการอุดหนุนจากรัฐบาล

ทั้งนี้ ข้อบทต่าง ๆ ภายใต้วงพิธีสารฯ สอดคล้องกับร่างความตกลงฯ มาตรฐานขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ และไม่ขัดหรือแย้งกับกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศไทย

๔. ประโยชน์ที่จะได้รับ

การปรับปรุงความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศครั้งนี้ เป็นการปรับปรุงใน ๓ ข้อบท ได้แก่ ข้อบทความปลอดภัยการบิน ข้อบทการรักษาความปลอดภัยการบิน และข้อบทพิกัดอัตราค่าขนส่ง ให้สอดคล้องและสามารถรองรับกับสถานการณ์ของอุตสาหกรรมการบินที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน โดยประโยชน์ที่ไทยจะได้รับแยกตามข้อบทได้ดังนี้

๑) ข้อบทความปลอดภัยการบิน

ข้อบทนี้มีเป้าหมายในการเสริมสร้างมาตรฐานความปลอดภัยระหว่างคู่ภาคี โดยให้สิทธิแก่ไทยในการตรวจสอบมาตรฐานของสายการบินภาคีสัญญา หากพบว่าสายการบินไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยที่กำหนด ไทยสามารถแจ้งเตือนและขอหารือเพื่อแก้ไขปัญหานั้น หรือในกรณีเร่งด่วนสามารถระงับหรือเปลี่ยนแปลงการอนุญาตปฏิบัติการของสายการบินนั้นได้ทันที นอกจากนี้ ยังช่วยป้องกันไม่ให้สายการบินที่มีปัญหาด้านความปลอดภัยเข้ามาให้บริการในราชอาณาจักร ซึ่งการดำเนินการตามข้อบทจะช่วยรักษามาตรฐานความปลอดภัยด้านการบินของไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

/ข้อบท ...

๒) ข้อบทการรักษาความปลอดภัยการบิน

ข้อบทนี้มุ่งเน้นการเสริมสร้างความร่วมมือการรักษาความปลอดภัยการบินระหว่างคู่ภาคี โดยไทยจะได้รับประโยชน์ในการป้องกันและรับมือกับการกระทำผิดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบิน เช่น การก่อการร้าย และการยัดอากาศยาน นอกจากนี้ การใช้ข้อมูลผู้โดยสารล่วงหน้า (API) และบันทึกชื่อผู้โดยสาร (PNR) จะช่วยเสริมความปลอดภัยในการตรวจสอบผู้โดยสาร เพิ่มความรวดเร็วในกระบวนการตรวจคนเข้าเมืองและศุลกากร ข้อบทนี้ยังเปิดโอกาสให้ไทยสามารถดำเนินมาตรการความปลอดภัยพิเศษในกรณีที่เกิดภัยคุกคามทางการบินหรือสถานการณ์ฉุกเฉิน ทำให้การจัดการเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ความมั่นคงของประเทศเพิ่มขึ้น และสร้างความเชื่อมั่นในความปลอดภัยของการเดินทางทางอากาศสำหรับนักท่องเที่ยวและนักลงทุน

๓) ข้อบทที่กีดอัตราค่าขนส่ง

ข้อบทนี้สามารถช่วยส่งเสริมให้สายการบินสามารถกำหนดอัตราค่าขนส่งได้เอง ตามความเหมาะสม ทำให้เกิดความยืดหยุ่นในการดำเนินกิจการมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังทำให้เกิดการแข่งขันทางราคาตามกลไกตลาด และช่วยป้องกันไม่ให้สายการบินครอบงำตลาดในการกีดกันคู่แข่ง ซึ่งส่งผลให้เกิดการแข่งขันที่เสรีและเป็นธรรมในตลาดการบิน อีกทั้งข้อบทนี้ยังช่วยคุ้มครองผู้บริโภคจากอัตราค่าขนส่งที่สูงเกินควร

นอกจากนี้ ข้อบทดังกล่าวยังให้อำนาจหน่วยงานกำกับดูแลทางการบินสามารถควบคุมไม่ให้สายการบินกำหนดอัตราค่าขนส่งที่ไม่เป็นธรรม เช่น การตั้งราคาที่มีเจตนาทำลายคู่แข่งหรือเอาเปรียบผู้บริโภค ซึ่งจะสร้างความมั่นใจว่าการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับอัตราค่าขนส่งจะเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ผ่านการหารือร่วมกัน

๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ กระทรวงการต่างประเทศมีความเห็นโดยสรุปดังนี้

๕.๑.๑ ไม่มีข้อขัดข้องต่อสารัตถะโดยรวมของร่างพิธีสารฯ และบันทึกการหารือฯ ซึ่งจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างสองประเทศ ฉบับลงนามเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๑๘ ให้สอดคล้องกับบริบทของการให้บริการการบินในปัจจุบัน จึงน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างสองประเทศ

๕.๑.๒ บันทึกการหารือฯ มีเนื้อหาเป็นการบันทึกผลการหารือเพื่อยืนยันความถูกต้องของพิธีสารเพื่อการปรับปรุงความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศ ซึ่งไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ

๕.๑.๓. ร่างพิธีสารฯ มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขความตกลงฯ โดยมีก้อยคำและบริบทที่มุ่งก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเสนอร่างความตกลงฯ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๕.๒ กระทรวงคมนาคมมีความเห็นดังนี้

๕.๒.๑ บันทึกการหารือฯ เป็นการบันทึกผลการหารือระหว่างเจ้าหน้าที่การเดินอากาศ ซึ่งไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ

๕.๒.๒ ร่างพิธีสารฯ แนบท้ายบันทึกการหารือฯ เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งมีสาระเป็นการปรับปรุงข้อบทต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงไม่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวาง ที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ประกอบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามพันธกรณี

/ได้โดยไม่ต้อง ...

ได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้เป็นไปตามหนังสือสัญญา ดังนั้น จึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญา ตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองและวรรคสามของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อีกทั้งไม่เข้าลักษณะเป็น หนังสือสัญญาประเภทอื่น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๕.๒.๓. โดยที่ร่างพิธีสารฯ จะมีผลบังคับใช้เมื่อได้รับการยืนยันโดยหนังสือแลกเปลี่ยน ทางการทูต ซึ่งหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูตเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญา ตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ และต้องเสนอร่างหนังสือแลกเปลี่ยนหนังสือทางการทูตให้คณะรัฐมนตรี พิจารณาต่อไป แต่ไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาที่กระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้า การลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวาง ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ประกอบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้เป็นไปตามหนังสือสัญญา อีกทั้งไม่เข้าลักษณะ เป็นหนังสือสัญญาประเภทอื่น ตามที่มีการกำหนดขอบเขตหรือความหมายไว้ในมาตรา ๑๗๘ วรรคสองและวรรคสาม ของรัฐธรรมนูญฯ จึงไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงคมนาคมขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๖.๑ รับทราบบันทึกการหารือระหว่างไทยและจอร์แดน ฉบับลงนามเมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๖

๖.๒ ให้ความเห็นชอบร่างพิธีสารระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับราชอาณาจักรอียิปต์จอร์แดน และรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย ว่าด้วยการปรับปรุงความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างราชอาณาจักรอียิปต์จอร์แดนและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย ลงนามเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๘ และหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขเอกสารที่ไม่ใช่สาระสำคัญ หรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงคมนาคม ดำเนินการต่อไปได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง

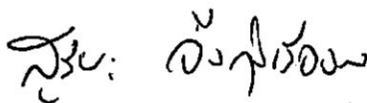
๖.๓ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ลงนามร่างพิธีสารระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรอียิปต์จอร์แดนและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย ว่าด้วยการปรับปรุง ความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างราชอาณาจักรอียิปต์จอร์แดนและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย สำหรับบริการเดินอากาศระหว่างอาณาเขตของคูฟาและฟันไป และให้กระทรวงการต่างประเทศออกหนังสือ มอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้แก่ผู้ที่ได้รับมอบหมายดังกล่าวด้วย

๖.๔ ให้ความเห็นชอบร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูตของฝ่ายไทย

๖.๕ มอบให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการแลกเปลี่ยนหนังสือทางการทูต ยืนยันการมีผลใช้บังคับของร่างพิธีสารฯ ดังกล่าวต่อไป โดยให้กระทรวงการต่างประเทศสามารถปรับถ้อยคำ ตามความเหมาะสมที่ไม่กระทบกับสาระสำคัญ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองการต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๕๖๓๘-๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๔๘๒๙, ๐ ๒๒๘๐ ๑๗๑๔